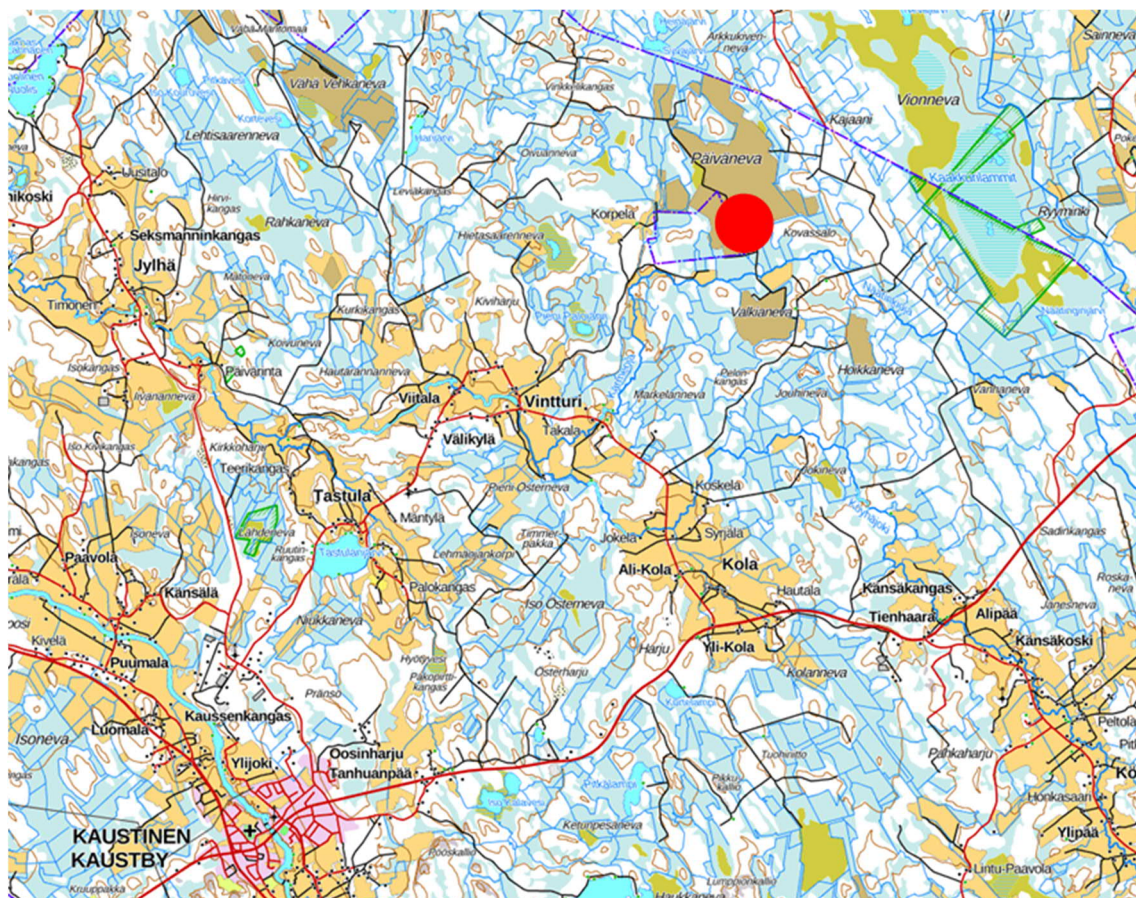

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING (PDB) 2021/08

KAUSTBY KOMMUN
KRONOBY KOMMUN

DETALJPLAN FÖR PÄIVÄNEVA PRODUKTIONSOMRÅDE

Innehållsförteckning

1	PLANERINGSOMRÅDET	2
2	ANRIKNINGSPROJEKTET	3
2.1	Anrikning av malm vid produktionsanläggningen i Päiväneva.....	4
2.2	Behövliga tillstånd och beslut.....	6
3	UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN	7
3.1	Riksomfattande mål för områdesanvändningen	7
3.2	Landskapsplan.....	7
3.3	Generalplan.....	8
3.4	Detaljplan.....	8
3.5	Byggnadsordning.....	8
3.6	MKB-förfarande	9
4	INTRESSETER.....	10
4.1	Myndighetssamarbete	10
4.2	Influensområde	10
5	TIDTABELL FÖR PLANERINGEN	11
6	KONTAKTUPPGIFTER	12

2 ANRIKNINGSPROJEKTET

Keliber Oy har utarbetat en detaljplan som gör det möjligt att genomföra ett anrikningsområde för gruvverksamhet i Kalavesi, Kaustby. Planen stannade i förslagsskedet eftersom Keliber våren 2020 beslöt att flytta anrikningsanläggningen från Kalavesi till Päiväneva, närmare bolagets största malmförekomster i Syväjärvi och Rapasaari. För gruvområdena håller en generalplan på att utarbetas. Generalplanen omfattar även anrikningsfunktioner: produktionsanläggningar, ett deponeringsområde för anrikningssand samt övriga, till verksamheten relaterade bassänger.

Päiväneva är ett torvproduktionsområde som är omgiven av skogsområden i skogsbruk. I planområdets omedelbara närhet finns ingen fast bosättning eller andra objekt som utsätts för störningar av verksamheten. Det närmaste boningshuset ligger på ett avstånd av ca 1,6 km väster om planområdet. Till byn Vintturi, som ligger mot sydväst, är avståndet ca 4 km.

Uppdraget går ut på att utarbeta en detaljplan för ett anrikningsområde för den planerade gruvverksamheten i Päiväneva produktionsområde.

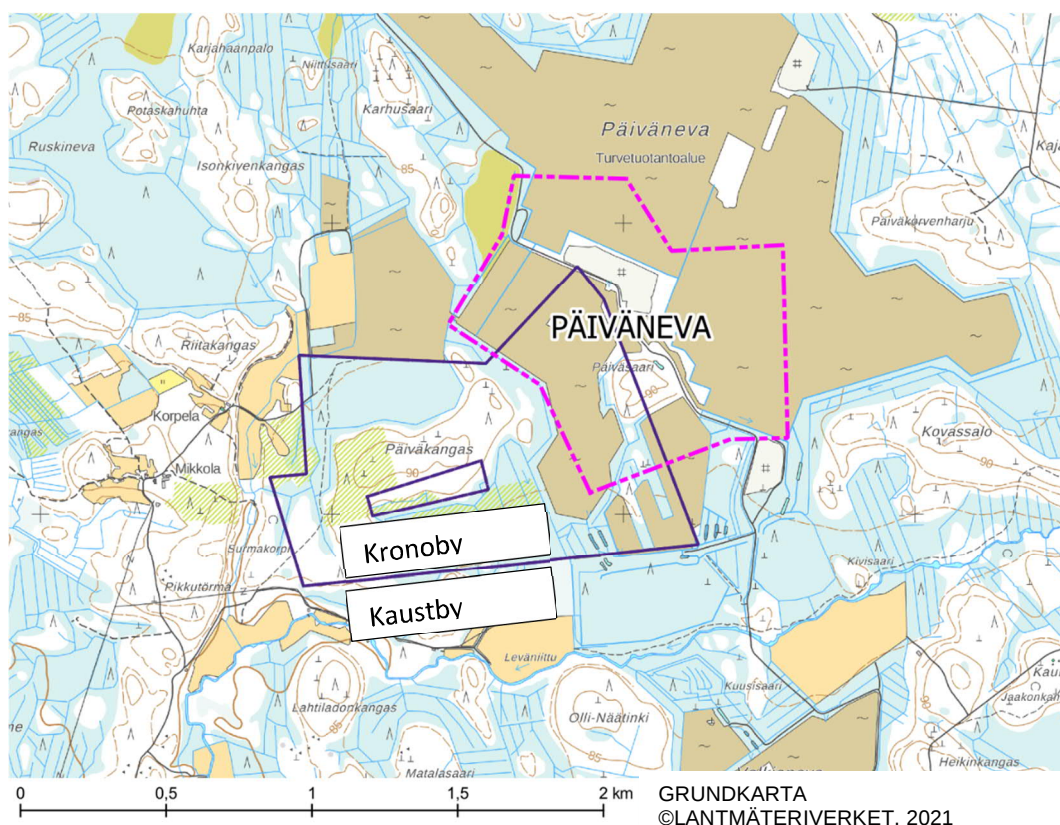

Bild 2. Gränsen för det område som ska detaljplaneras. Detaljplanen för anrikningsområdet utarbetas i huvudsak för Kaustby kommun, men en del av områdesgränsen sträcker sig även till Kronoby kommuns område (enklaven). Detaljplaneområdets gräns visas med rött.

Keliber Oy är ett i huvudsak finskägt bolag som siktar på att bli en primärproducent av litium. Bolaget har som mål att vid produktionsanläggningen i Päiväneva anrika och förädla malm som bryts vid bolagets gruvor. Stenmaterial från brotten ska vidareförädlas vid anrikningsanläggningen som planeras i Päiväneva, Kaustby. Byggandet av anrikningsområdet (produktionsanläggningen) förutsätter en detaljplan. Planområdet omfattar ett produktionsområde med tillhörande vägar, parkeringsområden och näromgivningar till dessa.

2.1 Anrikning av malm vid produktionsanläggningen i Päiväneva

Malmen bryts och förkrossas i gruvområdena. Den förkrossade malmen krossas i anrikningsområdet och gråberg sållas bort med hjälp av tryckluft. Efter krossning och optisk sortering mals malmen i en stång- och kulkvarn, varefter den anrikas genom flotation i en flotationskrets. Som produkt av anrikningsprocessen fås spodumenkoncentrat, som transporteras vidare till Kelibers kemifabrik i Karleby för vidareförädling till litiumhydroxid.

Produktionsområdet i Päiväneva består i sin helhet av ett anrikningsområde med ett deponerings- och bassängområde som hör samman med anrikningsfunktionerna. Anrikningsområdet omfattar följande funktioner: krossning av malm, sortering, lagring av gråberg, en anrikningsanläggning, förråd, ett vattenbehandlingsverk samt ett kontor. Bassängområdet omfattar en anrikningssandsbassäng, en float-bassäng samt en cirkulationsvattenbassäng.

Följande funktioner planeras i Päiväneva anrikningsområde:

1. Mottagning av malm
2. Sekundär krossning av malm (sortering)
3. Anrikningsanläggning: malning och klassificering, slamborttagning, förflotation, magnetseparation, flotation av spodumenkoncentrat samt avvattning och mellanlagring av koncentratet.
4. Lagring av överskottssten
5. Vattenbassänger, sedimenterings- och cirkulationsvattenbassänger för gruvvatten
6. Behandling av process- och avloppsvatten

Bassängområdet för lagring av anrikningssand (anrikningssandsbassängen är belägen öster om anrikningsanläggningen, inte inom detaljplaneområdet). Behandling av råvatten och avloppsvatten (bassängområdena är belägna inom detaljplaneområdet för anrikningsanläggningen).

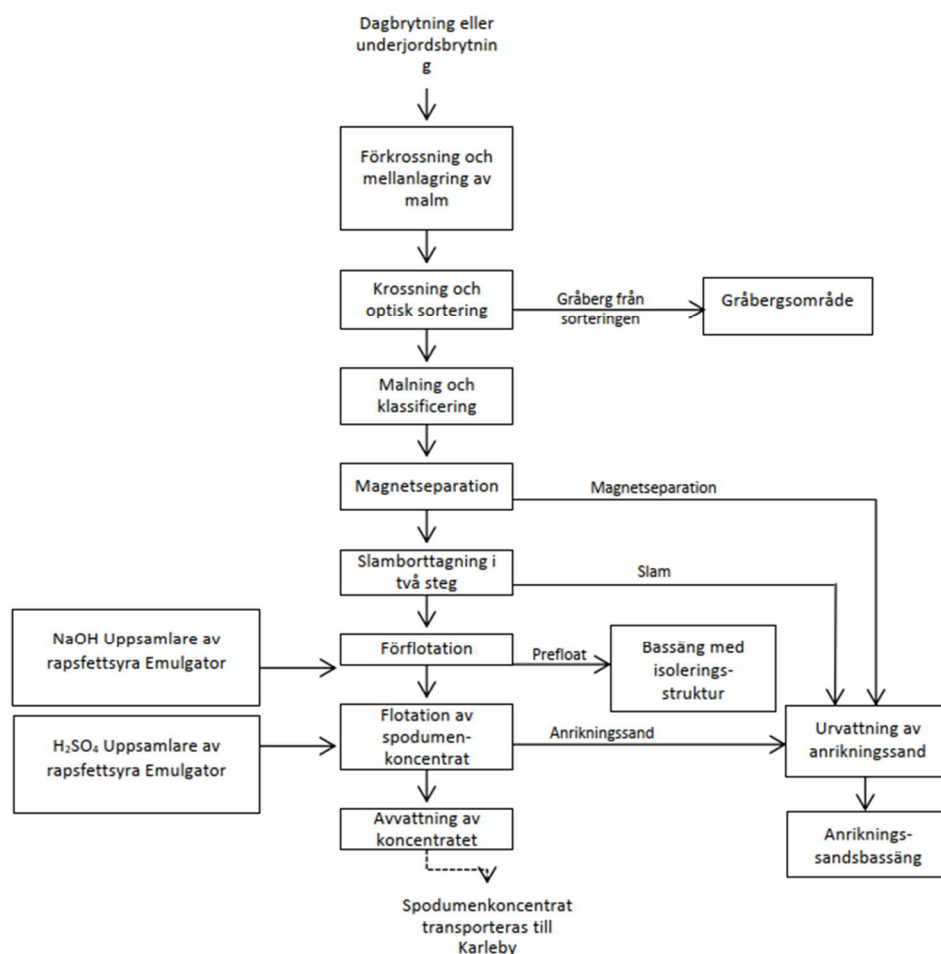

Bild 3. Funktionsschema för anrikningsanläggningen. (Källa: MKB-beskrivningen, bild 17, s. 59).

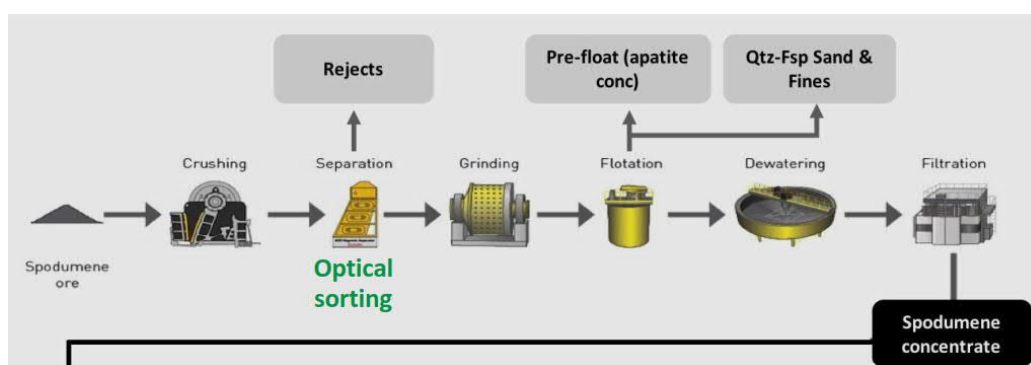

Bild 4. Funktionsschema för anrikningsanläggningen i Päväneva. Huvudstegen i anrikningen är krossning, sortering, malning och klassificering, slamborttagning, förflotation, magnetseparation och flotation av spodumenkoncentrat. Produkten från anrikningsverkets process är spodumenkoncentrat, som levereras till Kelibers litiumkemifabrik i Karleby för vidareförädling till litiumhydroxid.

2.2 Behövliga tillstånd och beslut

Genomförandet av det planerade projektet förutsätter att en del nya tillstånd söks, bl.a. ett nytt miljötillstånd för produktionsanläggningsområdet.

För närvarande har Keliber ett miljötillstånd för anrikningsverksamhet (dnr LSY-2005-Y-122) i Kalavesi. Miljötillståndet beviljades 30.11.2006.

Ansökan om miljö- och vattenhushållningstillstånd för gruvan i Rapasaari och anrikningsanläggningen i Päiväneva lämnades till Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland 30.6.2021.

Miljö- och vattenhushållningstillstånd

Miljöskyddslagen (527/2014) har allmänna bestämmelser om bekämpning av förorening. Enligt miljöskyddslagen behövs miljötillstånd för sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön. Produktionsanläggningen förutsätter ett miljötillstånd. Tillstånd kan sökas när MKB-förfarandet har avslutats. MKB-beskrivningen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats ska bifogas ansökan. En förutsättning för beviljande av tillstånd är bl.a. att projektet inte ensamt eller tillsammans med andra funktioner ska orsaka hälso-olägenheter, betydande föroreningar av miljön eller förorening av marken eller grundvattnet. Tillståndspliktig verksamhet får inte placeras i strid med detaljplanen.

Vattentäkt och avledning av vatten förutsätter också tillstånd enligt vattenlagen (587/2011). För ett vattenhushållningsprojekt krävs tillstånd om projektet kan ändra vattendragets läge, djup, vattenstånd, vattenföring, strand eller vattenmiljö eller grundvattnets kvalitet. Vattentillstånd söks i allmänhet i samband med miljötillståndet.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland (RFV) ansvarar för handläggningen av Kelibers tillståndsansökningar i enlighet med miljöskyddslagen och vattenlagen. NTM-centralen i Södra Österbotten utövar tillsyn över de tillstånd som beviljats med stöd av miljöskyddslagen och vattenlagen.

Tillstånd och anmälningar enligt kemikaliesäkerhetslagen

Beroende på mängden kemikalier som används i gruvverksamheten kan det handla om antingen liten industriell hantering och upplagring eller omfattande industriell hantering och upplagring såsom avses i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005). Tillstånds- och anmälningsförfarandet presenteras i statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015). Om hanteringen och upplagringen av kemikalier sker i liten omfattning ska verksamhetsutövaren lämna dokument i enlighet med förordningen till den lokala räddningsmyndigheten.

Bygglov

För att uppföra byggnader och konstruktioner förutsätts bygglov. Byggandet styrs av markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

Byggandet av anrikningsområdet (produktionsanläggningen) förutsätter en delgeneralplan för gruvområdena och en detaljplan för produktionsområdet.

3 UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN

3.1 Riksomfattande mål för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen (RMO) utgör en del av markanvändnings- och bygglagens (132/1999) system för planering av områdesanvändningen. Staten och kommunerna ska ta fasta på målen i sin verksamhet och främja möjligheterna att uppnå dem. Myndigheterna ska också bedöma vilka konsekvenser deras åtgärder har för de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

Statsrådet fattade beslut om nya riksomfattande mål för områdesanvändningen 14.12.2017. Beslutet ersätter statsrådets beslut från år 2000, som reviderades år 2008. Statsrådets beslut trädde i kraft 1.4.2018.

Fungerande samhällen och hållbara färdvägar, ett effektivt trafiksystem, en sund och säker livsmiljö, en livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar och en energiförsörjning med förmåga att vara förnybar är centrala teman i de nya riksomfattande målen för områdesanvändningen.

3.2 Landskapsplan

En landskapsplan med rättsverkningar tjänar till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen. När myndigheter planerar och beslutar om användning av områden ska landskapsplanen beaktas vid genomförandet av planerna och verkställandet av landskapsplanen bör främjas.

En landskapsplan är en översiktlig plan över områdesanvändningen. Landskapsplaneringen styrs av landskapets egna mål, de riksomfattande målen för områdesanvändningen samt markanvändnings- och bygglagen. I Mellersta Österbotten har landskapsplaneringen gjorts i etapper. För närvarande är fyra etapplandskapsplaner i kraft. Etapplandskapsplan 5 har gjorts anhängig. Planerna behandlar i huvudsak följande teman:

1. etapplandskapsplan: kompletterad och aktuell plan
2. etapplandskapsplan: mångsidig användning av myrar, servicenätet för vindkraftsproduktion och handel, fornminnen samt landskaps- och kulturobjekt
3. etapplandskapsplan: servicenätet för handeln samt områdesreserveringar för jordmaterialstäkt och grundvattenskydd
4. etapplandskapsplan: placeringen av regionalt betydande vindkraft, uppdaterade uppgifter om värdefulla landskapsområden och betydande bebyggda kulturmiljöer

5. etappplansplan: aktualisering av servicenätet för handeln, regionala skjutbanor, områdesstruktur och gruvdrift.

Principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i Mellersta Österbotten har anvisats i enlighet med 25 § i markanvändnings- och bygglagen. Områdesreserveringar har bara anvisats till de delar och med den exakthet som är nödvändig med hänsyn till de riksomfattande målen för områdesanvändningen eller med hänsyn till behovet av att samordna områdesanvändningen över kommungränserna.

Bestämmelser om torvproduktionszonen gäller detaljplaneområdet (tv2). Dessutom tangerar området det nuvarande torvproduktionsområdet i Päiväneva (EO1).

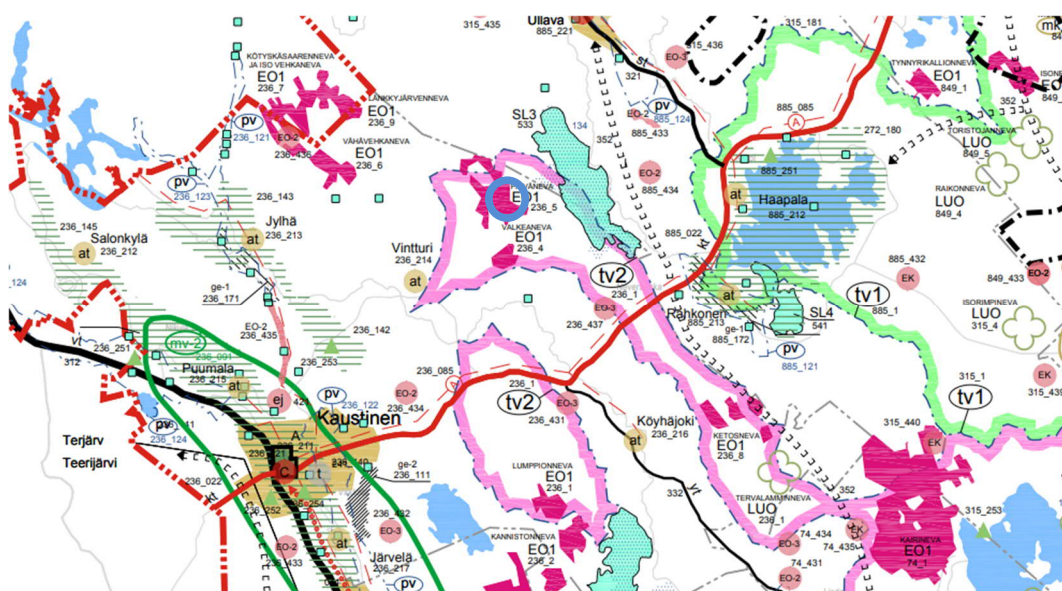

Bild 5. Utdrag ur sammanställningen av Mellersta Österbottens etappplansplaner 1, 2, 3 och 4. Planeringsområdets ungefärliga läge visas med en gul cirkel på kartan. I landskapsplanen har Päiväneva anvisats som en zon för torvproduktion (tv-2). Dessutom överlappar området delvis det nuvarande torvproduktionsområdet Päiväneva (EO1).

3.3 Generalplan

Det finns inga gällande generalplaner i projektområdet.

3.4 Detaljplan

Det finns inga gällande generalplaner i projektområdet.

3.5 Byggnadsordning

Kaustby kommuns gällande byggnadsordning trädde i kraft år 2019.

3.6 MKB-förfarande

Miljökonsekvensförfarandet gäller en ökning i brytningsvolymerna och en flyttning av anrikningsanläggningen från Kalavesi till Päiväneva i Kaustby, intill bolagets största malmfyndigheter i Syväjärvi och Rapasaari. De projektområden som behandlas i MKB-förfarandet är belägna inom Kaustby kommun, Kronoby kommun och Karleby stad.

NTM-centralen har gett en motiverad slutsats om MKB-beskrivningen för utvidgningen av Mellersta Österbottens litiumprovins 29.3.2021 (Dnr EPOELY/1102/2020)

NTM-centralen i Södra Österbotten (NTM-centralen) har bekräftat att Keliber Oy:s beskrivning av miljökonsekvenserna från utvidgningen av litiumprovinsen (MKB-beskrivningen) uppfyller de i MKB-lagstiftningen föreskrivna innehållskraven. Därtill konstaterar kontaktmyndigheten att MKB-beskrivningen inte innehåller några väsentliga brister.

MKB-beskrivningen (Envineer Oy 24.11.2020) uppfyller innehållskraven i 19 § i MKB-lagen (252/2017) och i 4 § i MKB-förordningen (277/2017).

MKB-dokumenterna kan laddas ned på följande adress:

https://www.ymparisto.fi/sv-FI/Arendehantering_tillstand_och_miljokonsekvensbedomning/Miljokonsekvensbedomning/MKBprojekt/Utvidgning_av_litiumprovinsen_i_Mellersta_Osterbotten_Kaustby_Karleby_och_Kronoby

Basutredningar inför detaljplaneringen

De utgångsdata som behövs för planläggningen fås i huvudsak från Kaustby kommun.

I detaljplanearbetet drar man fördel av de utredningar och bedömningar som gjorts inom ramen för MKB-förfarandet för utredningen av litiumprovinsen i Mellersta Österbotten samt utredningar som utarbetats för delgeneralplaneringen av gruvområdena.

4 INTRESSETER

Enligt 62 § i markanvändnings- och bygglagen är intressenter i planläggningen bl.a. markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen. Intressenter är också myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen. Intressenterna har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken. Tät växelverkan mellan den som utarbetar planen och intressenterna är grunden för ett lyckat utfall.

Under planprocessen ordnas offentliga framlägganden i enlighet med MBL, varvid kommuninvånarna och andra intressenter har möjlighet att bekanta sig med planmaterialet och lämna in åsikter och anmärkningar om det. Intressenter i detta planprojekt är bl.a.:

- markägare i området
- invånare och aktörer i Kaustby och Kronoby kommuner (bl.a. företagare, föreningar)
- kommunala organ och tjänsteinnehavare vars bransch berörs av ärendet
- Keliber Oy
- grannkommuner: Halsö, Karleby och Vetil
- myndigheter: NTM-centralen i Södra Österbotten, NTM-centralen i Österbotten/näringslivet, Mellersta Österbottens förbund, Österbottens förbund, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland (RFV) Museiverket, Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk, Tukes
- samhällsteknik (Korpelan Voima Oy, Fingrid Oy, Trafi).

Information om beredningen av planen och hur planarbetet fortskrider publiceras i offentliga kungörelser enligt den praxis som gäller i Kaustby och Kronoby kommuner. Utöver dagstidningar, kommunmeddelanden och kommunernas officiella anslagstavlor publiceras annonser på kommunernas webbplatser: www.kaustinen.fi och www.kronoby.fi

4.1 Myndighetssamarbete

Under planarbetets gång ordnas myndighetssamarbete mellan NTM-centralen och de andra centrala myndigheterna, projektaktören samt kommunerna (MBL 66 §, MBF 18 §). Även andra arbetsmöten kan hållas efter behov i olika skeden av planläggningen.

Utlåtanden begärs av myndigheterna både i utkast- och i förslagsskedet av detaljplanen.

4.2 Influensområde

De fysiska konsekvenserna av de ändringar som detaljplanen medför berör i huvudsak detaljplaneområdet.

5 TIDTABELL FÖR PLANERINGEN

I planarbetet utnyttjas de miljöinventeringar som utarbetats i anslutning till MKB-förfarandet och planläggningen förs framåt under MKB-processen i enlighet med den praxis som gäller i Kaustby kommun. Man strävar efter att samordna tidtabellen för den generalplan som utarbetas utöver detaljplanen så att båda planarbetena fortskrider samtidigt. Planen bör vara klar i slutet av år 2021. Generalplanen ska godkännas före detaljplanen.

Den planläggning som gäller anrikningsområdet har varit anhängig i flera år och bl.a. ett PDB var framlagt redan sommaren 2017. Projektet har ändrats bl.a. så att den kemifabrik som till en början planerades i Kalavesi kommer att byggas i Karleby och anrikningsfunktionerna har flyttats till Päiväneva, närmare gruvområdena. Med anledning av beslutet om det nya läget för anrikningsanläggningen, som fattades i juni 2020, utarbetas detaljplanen om på nytt från början.

ARBETET INLEDS

Ett PDB utarbetas och läggs fram offentligt.

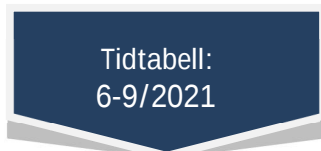
Samråd med myndigheterna har hållits 3.5.2021 före framläggandet av planutkastet.

I bas- och miljöutredningar kartläggs, med den exakthet som planarbetet kräver, åtminstone följande: landskaps- och naturfaktorer samt den bebyggda miljön, servicestrukturen, trafiken och den tekniska försörjningen samt planeringssituationen.

Behovet av eventuella andra utredningar och tillägsarbeten och deras omfattning blir klart allteftersom arbetet fortskrider och utifrån förhandlingar med myndigheterna.

De väsentligaste miljökonsekvenserna av projektet har behandlats i MKB-förfarandet. I detaljplanearbetet drar man fördel av de utredningar som gjorts inom ramen för MKB-förfarandet samt i arbetet med att utarbeta en delgeneralplan för gruvområdena.

PLANUTKAST

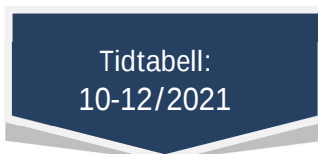

Målen för planarbetet preciseras i början av utkastskedet. Utifrån basutredningarna samt respons från beställaren, intressenterna och myndigheterna utarbetar konsulten ett planutkast. En preliminär konsekvensbedömning görs med utgångspunkt i utkastet.

Planutkastet läggs fram offentligt och utlåtanden begärs om det. Konsulten sammanställer bemötanden av åsikterna och utlåtandena.

Konsekvensbedömningen är en del av utarbetandet av detaljplanen. Tyngdpunkten i bedömningen ligger på utkastskedet. Bedömningen görs i växelverkan med de centrala intressentgrupperna i planprojektet.

PLANFÖRSLAG

Utifrån responsen i utkastskedet kompletterar och redigerar konsulten planutkastet till ett planförslag.

Planförslaget läggs fram offentligt och utlåtanden begärs om det. Konsulten sammanställer bemötanden av utlåtandena och anmärkningarna. Vid behov hålls samråd med myndigheterna efter att planförslaget varit offentligt framlagt och åsikter och utlåtanden har inlämnats om det (MBL 66 §).

Kommunstyrelsen behandlar utlåtandena, eventuella anmärkningar och bemötandena av dessa, samt bestämmer om planförslaget kan föreläggas kommunfullmäktige för godkännande. Kommunfullmäktige fattar beslut om godkännandet.

Dokumentet lämnas till kunden.

6 KONTAKTUPPGIFTER

NTM-centralen i Södra Österbotten: för myndighetsstyrningen av projektet ansvarar Jaakko Löytynoja, jaakko.loytynoja@ely-keskus.fi.

Kaustby kommun, teknisk direktör Ilkka Närhi, tfn 050 579 0182, ilkka.narhi@kaustinen.fi

Projekttaktör Keliber Oy, miljöchef Kari Wiikinkoski, tfn 050 3753204, info@keliber.fi

Utarbetare av planen (Sweco Infra&Rail Oy), arkitekt Ilkka Ranta, tfn 040 763 1061, iikka.ranta@sweco.fi